

U z n e s e n i e

Prijaté na členskej schôdzi Svetového združenia bývalých politických väzňov (SZBPV) dňa 4. júna 2022 v Poprade

Členská schôdza

Berie n a v e d o m i e:

- Správu o činnosti SZBPV 2020-2021
- Informáciu o problémoch pri vybavovaní žiadosti Ústavom pamäti národa v súvislosti s novelou zákona o priznaní príplatku k dôchodku pre politických väzňov a ponuke Ing. Karola Rosenberga z KPVS na zastupovanie vo veci zamietnutia žiadosti a priesťahov zo stany ÚPN na základe splnomocnenia zdarma, bez nároku na akúkoľvek odmenu

Po prerokovaní Schvaľuje:

- Návrh, ktorým členská hlasovaním vyjadrila súhlas so spojením SZBPV a Konfederácie politických väzňov Slovenska v prípade ak o to KPVS prejaví záujem, s tým, že o podmienkach spojenia bude následne rokovať predsedníctvo SZBPV.
- Spoluprácu združenia a Ing. Karolom Rosenbergom z KPVS pri zastupovaní členov združenia vo veci priesťahov a postupu ÚPN pri vybavovaní žiadosti o priznanie veterána protikomunistického odboja po nadobudnutí účinnosti novely zákona č. 365/2020 Z.z.
- Zmenu Stanov SZBPV tak, aby sa členská schôdza konala raz za tri roky
- Vyhlásenie SZBPV k relativizovaniu zločinov stalinizmu a nacizmu a diskriminačnej novele zákona č. 365/2020 a necitlivému postupu ÚPN pri prejednávaní žiadostí, ktorý znevažuje a traumatizuje obeť komunizmu.

Výsledky volieb tak, ako ich volebná komisia zverejnila

Predsedníctvo:

- **František Bednár** - predseda SZBPV
- **Dr. Augustín Köteles** - I. podpredseda SZBPV
- **Klára Furmanová** - II. podpredsedníčka SZBPV a súčasne predsedníčka Sekcie násilne odvedených
- **Marek Duda** - III. podpredseda SZBPV - sekcia Podpora demokracie
- **Štefan Lazorišák** - VI. Podpredseda SZBPV - sekcia Podpora demokracie

- Elena Bačkorová - členka predsedníctva
- MVDr. Mária Bačová - členka predsedníctva
- Jozef Horvath - člen predsedníctva
- Eleonóra Kručinská - členka predsedníctva
- Peter Klyučkovič - člen predsedníctva
- Štefan Lazorišák - člen predsedníctva
- Štefan Martoš - člen predsedníctva
- Ondrej Meltzer - člen predsedníctva
- Mgr. Mária Tureková - členka predsedníctva

Revízná a kontrolná komisia SZBPV:

1. Rudolf Schmidt, nar. 7.6.1965
2. Mariana Bartošová, nar. 3.2.1969
3. Aurélia Čarnoká, nar. 26.4.1949

Hospodár SZBPV

František Bednár nar. 15.2.1957

U k l a d á: Novozvolenému predsedovi a predsedníctvu:

- a). Oznámiť SVS MV SR zmenu stanov SZBPV.
- b). Zabezpečiť súčinnosť s Ing. Karolom Rosenbergom vo veci žiadostí našich členov podľa novely zákona č. 365/2020 Z.z. a ďalším krokom vrátane právnych ktoré odstránia diskrimináciu časti politických väzňov a obetí komunizmu.
- b). Opakovane podať návrh poslancom NR SR na novelu zákona o príplatku k dôchodku pre politických väzňov a násilne odvlečených tak, aby sa vzťahoval aj na vdovy, ktorým nebol priznaný dôchodok z dôvodu, že nemohli pracovať pretože sa ako ženy v domácnosti starali o viacero detí a dnes poberajú len dávky v hmotnej núdzi. Taktiež podať návrh na novelizáciu zákona o odškodnení obetí okupácie 21. augusta 1968 tak, aby sa vzťahoval aj na rodinných príslušníkov usmrtených.
- c). Podniknúť kroky v spolupráci s politickými stranami a poslancami mestských zastupiteľstiev na zachovanie bezplatnej dopravy v MHD pre našich členov v Prešove a mestách kde bola bezplatná preprava zrušená.
- d). Pokračovať v ďalších krokoch na novelizácii Zákona o protikomunistickom odboji č. 219/2006 Z.z. tak, aby bol v súlade so Zákonom č. 262/2011 Sb., o účastníkoch odboje a odporu proti komunizmu prijatým v Českej republike a nebol diskriminačný voči bývalým politickým väzňom – občanom Slovenskej republiky
- e). Prioritou ostáva naďalej realizácia projektu Centrálného pamätníka obetiam okupácie 21. augusta 1968 v Košiciach kde bolo najviac obetí. Taktiež v rámci medzinárodnej spolupráce realizácia centrálného pamätníka násilne odvlečeným do stalinských gulagov v podobe Kristovho kríža na úpätí turnianskeho skalného štítu. Tieto projektu majú mimoriadny význam pre zachovanie historickej pamäte – ako odkazu mladej generácii.
- g). prehĺbenie spolupráce s Ústavom pamäti národa a partnerskými organizáciami KPVS PV ZPKO a smerujúce k integrácii a vytvoreniu spoločnej a jednotnej organizácie podľa vzoru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB).

Vyhlasenie Svetového združenia bývalých politických väzňov prijaté na členskej schôdzi 4. 6. 2022 v Poprade

So znepokojením a veľkým smútkom sme prijali správu o vojnovom konflikte na Ukrajine. Ako každý vojnový konflikt, ktorého sme svedkami od konca 2. svetovej vojny aj súčasný vojnový konflikt na Ukrajine nie je len obrovským zlyhaním ale predovšetkým je obrovskou tragédiou na ktorú doplatia vždy obyčajní ľudia, ktorí ju nespôsobili.

Politickí väzni, ktorí si pamätajú časy studenej vojny kedy boli na území ČSSR umiestnené sovietske rakety s jadrovými hlavicami SS 20 a na území západnej Európy americké rakety s plochou dráhou letu Pershing II sa nádejali, že po rozpade Varšavskej zmluvy a stiahnutí vyše polmiliónovej armády z bývalej Nemeckej demokratickej republiky a Československa sa Rusko po rozpade komunizmu stane súčasťou Európy, ktorá bude kresťanská a časy studenej vojny sa definitívne skončia. Za zločiny stalinizmu a komunizmu nenesú zodpovednosť obyčajní ľudia v Rusku, ktorí sa stali obeťami politického systému rovnako ako občania bývalého Československa.

So znepokojením preto prijímame správy o vymazávaní pamäte a relativizovaní zločinov stalinizmu v Ruskej federácii. Ruský súd nariadil zrušenie ľudsko-právnej organizácie Memoriál, ktorá sa zaoberala dokumentovaním zločinov stalinizmu. Tisíce našich občanov bolo násilne odvedených NKVD do pracovných táborov správy Gulag.

Rovnako so znepokojením sledujeme nárast neonacizmu a relativizovanie zločinov spáchaných kolaborantmi nacistov a fašistov, podľa ktorých sa premenovávajú ulice a ktorým sa stavajú sochy. Označovanie zločincov, ktorí sa podieľali na vyvražďovaní civilného obyvateľstva a holokauste za národných hrdinov je urážkou ich obetí rovnako ako oslavovanie a obdivovanie Stalina a členov politbyra, ktorí zriadovali Gulagy, ktorých obeťami je posiate celé územie bývalého ZSSR.

Po začatí vojny na Ukrajine sa mnohí tí, ktorí nemali záujem o obeť gulagov a augusta 1968 začali predbiehať v protiruských aktivitách. Po pomalovaní Slavína v Bratislave sa v Prešove začali odstraňovať symboly bývalého Sovietskeho zväzu z pamätníkov padlých vojakov a spustila sa petícia za odstránenie pamätníka. Mesto Prešov však neobnovilo zvýhodnené cestovné v MHD pre násilne odvedených do Gulagov a politických väzňov, ktoré bolo pred niekoľkými rokmi zrušené, hoci sa v Košiciach a Bratislave po viacerých žiadostiach tieto zľavy obnovili.

Od roku 2007 sme sa márne zasadzovali o inštalovanie centrálného pamätníka obetiam okupácie 21. augusta 1968 v Košiciach, kde bolo najviac obetí. Pokúšali sme sa o to opäť pred dvoma rokmi v súvislosti s vydaním publikácie August 1968 a Košice. Memorandum k ústrednému pamätníku obetí invázie z 21. augusta 1968 na Slovensku, zverejnené v médiách, napriek prísľubu nakoniec podpísal len zástupca združenia Štefan Larorišák a starosta mestskej časti Košice – Staré mesto. Z prísľubu vedenia Mesta Košice a VÚC o podpore projektu a poskytnutí vhodného miesta pre pamätník nakoniec nebolo nič.

Bohužiaľ našu žiadosť o poskytnutie finančného príspevku na opravu havarijného stavu múru jediného Pamätníka obetiam okupácie 21. augusta 1968 so štatistikou obetí na Slovensku zamietla prezidentka Zuzana Čaputová, rovnako ako ministerstvo vnútra a obrany zatiaľ nevezali úvahu.

Po vyše 30 rokoch od novembra 1989 sa v plnej nahote ukázali následky tzv. hrubej čiary a nevysporiadania sa s komunistickým režimom a jeho zločinmi. Na Slovensku nikdy neplatil lustračný zákon, bývalý šéf ŠtB Alojz Lorenc stál ako bezpečnostný analytik

v pozadí finančnej skupiny Penta, ktorej zakladatelia študovali na prominentnej škole pre diplomatov pod kuratelou KGB v Moskve. Tí istí absolventi pôsobili v rezorte zahraničných vecí. Archívy Vojenskej kontrarozviedky nesmeli byť 15 rokov odtajnené.

Ďalším žalostným dôkazom je skutočnosť, že bývalí funkcionári KSČ a príslušníci ŠTB a VKR poberajú nadštandardné výsluhové dôchodky aj naďalej po pozastavení účinnosti zákona Ústavným súdom SR o odobratí nezaslúžených benefitov na základe návrhu opozície, zatiaľ čo ich obeť káduje a traumatizuje Ústav pamäti národa, ktorý hľadá zámienky ako im nepriznať príplatok k dôchodku svojvoľným a účelovým výkladom zákona o protikomunistickom odboji.

V Poprade 4. 6. 2022

Svetové združenie bývalých politických väzňov